

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 138/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľky [REDACTED], na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. k. VP/102/21/K z 13. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Návrh **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bol 7. marca 2022 doručený návrh navrhovateľky, ktorým sa domáha preskúmania rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) č. k. VP/102/21/K z 13. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z návrhu vyplýva, že navrhovateľke bola napadnutým rozhodnutím uložená pokuta za porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“).

Navrhovateľka tvrdí, že povinnosť podať oznámenie včas (do 30. apríla 2021) v zmysle ústavného zákona si splnila tým, že oznámenie podala na poštovú prepravu v posledný deň lehoty. Podľa jej názoru skutočnosť, že pošta nedoručila zásielku včas, nemôže byť pripočítaná na jej ťarchu. Navyiac, v situácii, keď dostatočným spôsobom preukázala včasné podanie. V tejto súvislosti navrhovateľka tiež uviedla, že „Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pritom nevie preukázať

opak a zároveň nepostačuje len existencia pochybností o nedodržaní procesnej lehoty, ale je potrebné preukázanie mimo rozumných pochybností.“

II.

Predbežné prerokovanie návrhu

3. Navrhovateľka s napadnutým rozhodnutím nesúhlasí z dôvodu, že je nepreskúmateľné vzhľadom na to, že výbor nedostatočne a nesprávne zistil skutkový stav. Navrhovateľka ústavnému súdu navrhla, aby napadnuté rozhodnutie výboru nálezom zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na Ústavný súd Slovenskej republiky v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona, ktorým bolo rozhodnuté o pokute proti verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred Ústavným súdom Slovenskej republiky upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

5. Podľa § 234 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd preskúma, či rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi predpismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

6. Podľa § 42 ods. 2 písm. v) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je návrh na preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa osobitného zákona.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

8. Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov judikoval, že zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných

záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona (IV. ÚS 177/07, III. ÚS 141/2010, II. ÚS 188/2014).

10. Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním *sui generis* upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018). V takomto konaní musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že verejný funkcionár nespĺnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

11. Vo vzťahu k otázke zachovania lehoty je možné súhlasiť s navrhovateľkou, že lehota je zachovaná, ak je zásielka odovzdaná na poštovú prepravu v posledný deň lehoty. Napokon ústavný súd už judikoval, že v súvislosti s posudzovaním otázky počítania lehôt na podanie písomného oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je nevyhnutné prihliadať na povahu a účel uvedenej lehoty, pričom skonštatoval, že ide o lehotu procesnoprávnu. V tejto súvislosti ústavný súd s prihliadnutím na právnu úpravu procesných lehôt podľa príslušných ustanovení procesných kódexov dospel k záveru, že lehotu na podanie písomného oznámenia treba považovať za zachovanú, ak bolo písomné oznámenie podané v posledný deň príslušnému orgánu alebo ak bolo tomuto orgánu adresované a odovzdané na poštovú prepravu prostredníctvom poštového podniku (II. ÚS 803/2015).

12. Sporným vo vzťahu k návrhu podanému ústavnému súdu ostalo, či navrhovateľka dostatočne preukázala svoje tvrdenia, resp. či výbor vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a či toto bolo ústavne udržateľným spôsobom pretavené do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia výboru.

13. V konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov leží dôkazné bremeno primárne na dotknutom verejnom funkcionárovi (navrhovateľovi), ktorý k tomu, aby bol v konaní pred ústavným súdom úspešný, musí preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z tohto ústavného zákona neporušil, a preto nebol dôvod, aby bol sankcionovaný napadnutým rozhodnutím, ktorého súčasťou je spravidla aj pokuta (I. ÚS 174/09, IV. ÚS 635/2012, II. ÚS 803/2015, II. ÚS 125/2016, II. ÚS 787/2016, III. ÚS 632/2017).

14. Výbor v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v súvislosti s navrhovateľkou predloženými dôkazmi uviedol: „V rámci kópie podacieho lístka bolo možné zistiť, že bola podaná nešpecifikovaná zásielka (pravdepodobne dňa 30.4.2021, keďže dátum podania je tiež veľmi ťažko čitateľný) v Chorvátskom Grobe a cena podania bola 75 centov. Z podacieho lístka však nebolo možné vyabstrahovať, kým bola zásielka podaná, komu mala smerovať, a či sa v skutku týkala

podania oznámenia dotknutej verejnej funkcionárky. Výbor pre zistenie skutkového stavu oslovil referát podateľne Kancelárie Národnej rady SR, ohľadom overenia doručenia oznámenia. Po overení zo strany referátu bolo zistené, že jediné oznámenie, ktoré bolo do podateľne Kancelárie NR SR doručené je zo dňa 11.5.2021.“ V rámci vyjadrenia k uzneseniu o začatí konania navrhovateľka tiež predložila článok agentúry SITA o chybovosti konania Slovenskej pošty, a. s., v súvislosti s reklamáciami doručovaných zásielok. Výbor tento dôkaz nevyhodnotil ako relevantný, keďže išlo o všeobecné tvrdenia a nebolo možné „usúdiť“, či došlo, resp. nedošlo k chybnému konaniu práve vo veci podania verejnej funkcionárky“.

Napokon výbor poukázal na obdobné závery prijaté ústavným súdom v rozhodnutiach vedených pod sp. zn. I. ÚS 174/09 a IV. ÚS 633/2013.

15. Z ustanovení zákona o ústavnom súde (§ 234 a nasl.) vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je v právomoci ústavného súdu preskúmať, či je rozhodnutie orgánu konajúceho vo veci ochrany verejného záujmu z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné.

16. Ústavný súd návrh navrhovateľky podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné náležitosti podania a návrhu na začatie konania (§ 39 a § 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti návrhu na začatie konania podľa § 236 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Povinnosťou orgánov verejnej moci majúcich právomoc rozhodovať v konaní upravenom všeobecne záväznými právnymi predpismi o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb je zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (a teda zároveň konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia dôkazy, ktoré vykonal, zdroj toho-ktorého dôkazu, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s ťažiskovými návrhmi a námietkami účastníkov).

18. V odôvodnení rozhodnutia musí výbor uviesť relevantné a dostatočné dôvody, na základe ktorých bolo vydané, a odôvodnenie musí spĺňať požiadavky kladené na kvalitu odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej moci podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rozsah tejto povinnosti sa však musí posúdiť v rámci okolností každej veci vrátane námietok uvádzaných dotknutým subjektom (porov. I. ÚS 56/01, I. ÚS 165/02, II. ÚS 410/06, III. ÚS 53/06, IV. ÚS 24/07, IV. ÚS 85/2010).

19. Navrhovateľka uviedla v návrhu tie konkrétne argumenty ako vo svojom vyjadrení k uzneseniu o začatí konania, ktoré 23. augusta 2021 doručila výboru. Výbor na tieto argumenty v napadnutom rozhodnutí reagoval a zároveň doplnil dokazovanie, keď na referáte podateľne overil dátum doručenia oznámenia navrhovateľky. Z uvedeného teda vyplýva, že vo veci navrhovateľky bolo riadne vykonané dokazovanie.

20. Ústavný súd sa nestotožnil s argumentáciou navrhovateľky a napadnuté rozhodnutie výboru nepovažuje za nepreskúmateľné. Navrhovateľkou predložené dôkazy výbor riadne prešetril, pričom dospel k záveru, že tieto dostatočne nepreukazujú riadne podanie oznámenia. V tejto súvislosti aj ústavný súd poukazuje na to, že výbor vykonal lustráciu došlej pošty na referáte podateľne a zistil, že oznámenie navrhovateľky bolo doručené 11. mája 2021, a zároveň konštatuje, že navrhovateľka sa dostala do dôkaznej núdze, pokiaľ nedokáže vierohodne preukázať riadne podanie oznámenia. Z navrhovateľkou predloženého potvrdenia skutočne nie je možné overiť, za podanie akej zásielky zaplatila 0,75 eura, ani komu bola adresovaná. Pokiaľ navrhovateľka výboru vytýka, že nevykonala dokazovanie, ústavný súd zdôrazňuje, že navrhovateľka vykonanie iných dôkazov nenavrhola. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia považuje za preukázané, že navrhovateľka si nesplnila svoju povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona v stanovenej zákonnej lehote.

21. Ústavný súd dospel k záveru, že zjavná neopodstatnenosť posudzovaného návrhu vyplýva nepochybne z toho, že jediným nespochybniteľným faktom v danom prípade je oneskorené doručenie oznámenia. Výbor v rámci konania vykonal dokazovanie a v napadnutom rozhodnutí ústavne udržateľným spôsobom vyhodnotil jednotlivé dôkazy a odôvodnil závery prijaté na základe vykonaného dokazovania. Na základe uvedeného ústavný súd návrh navrhovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnený a napadnuté rozhodnutie výboru podľa § 239 ods. 1 zákona o ústavnom súde potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu